

som man ikke kan underkende. Lad mig som Eksempel nævne det Tilfælde, at et Hotel, som er forsynet med Senge og andet Inventar, kommer til Tvangsauktion, og at Sengene føres bort og komme paa Auktionsbordet. I og for sig er det ganske givet, at Værdien af disse Senge er betydelig formindsket i Sammenligning med den, de havde, da de tilhørte den faste Ejendom og fulgte med den. Men hvad man jo saa ogsaa maa være klar over, er, at det, man pantsætter, er ikke længere alene den faste Ejendom. Det er i Virkeligheden ikke mere Pant i fast Ejendom, det drejer sig om, det bliver i højere Grad en Pantsætning af den hele Bedrift. Nu vil jeg overfor den ærede Forslagsstiller indrømme, at det kan være rigtigt overfor visse Klasser af Ejendomme at skabe en Ligestilling med andre Ejendomme, og at det derfor kan være rigtigt paa enkelte Punkter at indføre Bestemmelser, som det er rent meningsløst ikke at have. Jeg tænker navnlig paa det Eksempel, det ærede Medlem nævnte: Foderroer og lignende. Men det, man altid maa holde sig klart ved en saadan Udvidelse af Instituttet: Underpant i Løsøre, er det, at man ikke maa gaa dertil at skabe en Pantsættelse netop af de Ting, som ere bestemte til at være en Handelsvare. Det er der, man skal være noget varsom, idet Følgen bliver, at Folk begaar en strafbar Handling, i det Øjeblik de sælge nogle af disse Ting, og det efterfølges af en Konkurs og en Tvangsauktion. Derfor har jeg den Hovedindvending at gøre mod det ærede Medlems Forslag, at det gaar alt for vidt. Den ærede Forslagsstiller opregner alt, hvad tænkes kan, og siger, at det hører ind under Pantsætningen, og for endelig ikke at lade noget ude, føjer han endogsaa til: „og lignende“. Det vil i og for sig bevirke, at Realkrediten bliver den eneste Kredit, de Folk kunne faa, de blive slet og ret Statshusmænd, de blive stillede ligesom Statshusmænd. Ingen vil betro dem noget, fordi alt, hvad de have, er pantsat. Det er vel saaledes i alle Erhverv og ikke mindst i Landbruget, at ved Siden af de Laan, man har Brug for og skal have i faste Ejendomme, har man paa visse Aars-tider Brug for en kortvarigere Kredit. Men dertil kommer, at samtidig med at Krediten i almindelig Handel og Vandel bliver betydeligt indskrænket, vil der foregaa en Forandring i hele den Stilling, som de almindelige privilegerede Krav (Tyendeløn og lignende) have i Følge Lovgivningen, naar der sker et Sammenbrud.

Idet jeg har gjort disse Bemærkninger, skal jeg accentuere, at jeg finder, at Lovforslaget i sine Bestemmelser er altfor vidtgaaende, men jeg finder paa den anden Side, at der kan være Anledning til gennem enkelte Forandringer i den bestaaende Lovgivning at skabe en Ligestilling og at forøge Sikkerheden indenfor visse Grænser.

Dalsgaard: Prioritetsgælden har i de senere Aar været i meget stærk Stigen, og jeg kan godt tilføje: meget betænkelig Stigen. I det sidste Femaar — 1905—09 — have de i Pantebøgerne indtegnede Prioritetsbehæftelser overskredet de udslettede Behæftelsers Beløb med gennemsnitligt 150 Mill. Kr. aarligt. Det vil sige, at Prioritetsgælden i dette Femaar er stegen med 750 Mill., altsaa med $\frac{3}{4}$ Milliard. Selv om en Del af denne Stigning har sin naturlige Grund i de mange Nybygninger i København og i Byerne og ved Landstationerne og ogsaa mange Steder paa Landet, og selv om en Del af det Beløb, som Laansøgerne have faaet Raadighed over ved Optagelsen af Laan, er benyttet til at forøge Bankers og Sparekassers Indlaanskonto — Indlaansrenten er mange Steder saa høj, at dette kan give en Avance —, saa bliver der dog en meget stor Nettoforøgelse af Gælden tilbage. Jeg kan derfor meget godt forstaa, at der paa mange Steder er ved at rejse sig Betænkeligheder overfor denne stadige og stærke Stigning. Jeg har derfor ogsaa med megen Sympati set, at Landbrugsministeren i det andet Ting har foreslaaet Nedsættelsen af en Landbo-kommission, der bl. a. skal have til Opgave at afgive Betænkning over en ny Lovgivning vedrørende Landbrugets Kreditforhold. Jeg forstaa ogsaa, at der af og til kan komme Røster frem i Retning af, om det dog ikke var rigtigt, at der fra Lovgivningsmagtens Side blev grebet hemmende og regulerende ind overfor denne stadige Stigen af Prioritetsgælden, og at man kan ønske ogsaa dette Spørgsmaal undersøgt og nærmere overvejet. Men alt dette forandrer ikke, at det under de Lovgivningsforhold, hvorunder vi nu leve, er af meget stor Betydning, at vi have Prioritetsforholdene ordnede saa godt og betryggende som muligt baade for Kreditor og Debitor. Det er saa heldigt, efter mit Skøn i hvert Fald, at Interesserne med Hensyn til denne Sag falde ganske nøjagtigt sammen. Hvad der i den Henseende er i Kreditors Interesse, er i Virkeligheden ogsaa i Debtors, og jeg kan ikke skønne andet end, at det foreliggende Lovforslag betegner et Fremskridt i Ret-